

DUL VE YETİM KADINLAR ANNE-BABADAN YA DA EŞTEN VE ANNE-BABADAN OLMAK ÜZERE İKİ ÖLÜM AYLIĞI ALABİLİR Mİ?

I- GİRİŞ

Sigortalının ölümü sonrası geride kalan aile bireyleri yaşadıkları sosyal tehlike nedeniyle gelir kaybına uğrar. Sigortalının ölümü sonrası sosyal tehlikeye uğradığı için(1) geçim sıkıntısı yaşaması muhtemel olan sigortalının dul kalan eşi, bekar, dul veya boşanmış kız çocuğu, ölüm sosyal tehlikesi nedeniyle mahrum kalacağı maddi desteğin yerini alacak bir sosyal yardıma gereksinim duyar(2).

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun'u(3), sigortalının ölümü sonrası geçimleri sigortalı tarafından sağlanan aile bireylerinin geleceklerini güvence altına almak amacıyla, ölüm sigortası düzenlemesine yer vermiştir.

5510 sayılı Kanun'un 54. maddesine göre anne ve babasından ayrı ayrı aylığa hak kazanan çocuklara, yüksek olan aylığın tamamı, az olan aylığın yarısı (5510, md. 54/I-a.3), hem eşinden, hem de anne ve/veya babasından ölüm aylığına hak kazananlara, tercihinin göre eşinden ya da anne ve/veya babasından aylık bağlanacağı (5510, md. 54/I-a.5) hükmü bulunmakla birlikte, kız çocukları açısından ölüm aylığına esas hak sahipliğinin, ölümün gerçekleştiği tarihteki sosyal sigorta mevzuatına göre belirlenmesi(4) ilkesi gereği, kız çocuklarına, anne ve baba üzerinden ya da eş ve anne-baba üzerinden olmak üzere iki aylık bağlanıp bağlanamayacağı yazımızın konusunu oluşturmaktadır.

II- ÖLÜM AYLIĞI KOŞULLARI

Temel koruma birimi olarak aileyi esas alan ölüm sigortası, diğer sigorta kollarından farklı olarak sigortalının kendisine değil, ölüme bağlı olarak geride kalan hak sahiplerine sosyal güvence sağlar. Yasa koyucu, Türk toplumunun aile ve sosyal yapısını gözetenek sigortalının eşi, çocukları, anne ve babasını(5) hak sahibi saymıştır(6).

5510 sayılı Kanun gereği, geride kalan aile bireylerinin, ölüm sigortası kapsamından ölüm aylığına hak kazanabilmeleri için üç koşulun sağlamış olması gerekir. Bu koşulların ilki sigortalının ölümü, ikincisi sigortalının sağlığında belirli bir süre prim ödemesinin olması, son koşul ise geride kalanların 5510 sayılı Kanunda tanımlanmış olan hak sahibi niteliğini taşımasıdır(7).

Sigortalının ölüm biçiminin bir önemi bulunmamakla birlikte, sigortalının iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle ölmesi veya sigortalının iş kazası veya meslek hastalığı almakta iken ölmesi durumunda, hak sahipleri ölüm gelirin hak kazandığı gibi sigortalının prim ödemesi ölüm aylığına hak kazanmaya yeterse hak sahiplerine ölüm aylığı dışında ölüm geliri de bağlanır (5510, md. 16, 22, 32, 34)(8).

Belirtmeliyiz ki; ölenin mirasının reddedilmesi, -sosyal sigortalardaki zorunluluk ilkesi-gereği(9), mirası reddedenin hak sahibi niteliği taşıması koşuluyla ölüm aylığı almasını engellemez(10).

Ölüm aylığı bağlanabilmesi için gerekli sigortalılık süresi ve/veya prim ödeme gün sayısı tabloda yer almaktadır(11). www.ozdogrular.com

Aylık Statüsü	Ölüm tarihi	Ölüm Aylığı İçin Gerekli Prim Ödeme Süresi
4/I-a veya 4/I-b veya 4/I-c	30.9.2008 sonrası	En az 1800 gün prim ödenmiş olması (4/I-a sigortalıları için her türlü borçlanma hariç en az 5 yıl sigortalılık süresi + 900 gün prim)
Emekli Sandığı (5434)	Ölüm tarihinin önemi yok	En az 10 yıl (3600 gün) prim ödenmiş olması

		(5 yıl/1800 gün prim ödemesi varsa 5510, md. 32 ve md. 34 kapsamında aylık bağlanır.)
SSK	01.10.2008 öncesi	En az 5 yıl sigortalılık süresi ve en az 900 gün prim ödenmesi (borçlanmayla tamamlanabilir)
Tarım SSK (2925 sayılı Kanun)	Ölüm tarihinin önemi yok	En az 5 yıl sigortalılık süresi ve en az 900 gün prim ödenmesi (borçlanmayla tamamlanabilir)
Bağ-Kur	-04.10.2000 öncesi veya -08.08.2001-01.08.2003 arası	En az 1080 gün prim ödenmiş olması (Eksik kalan süreler borçlanmayla tamamlanabilir)
	-04.10.2000-07.08.2001 arası -02.08.2003-30.09.2008 arası	En az 1800 gün prim ödenmiş olması (Eksik kalan süreler borçlanmayla tamamlanabilir)
Tarım Bağ-Kur (2926 sayılı Kanun)	-04.10.2000 öncesi veya -08.08.2001-01.08.2003 arası	En az 1080 gün prim ödenmiş olması (Eksik kalan süreler borçlanmayla tamamlanabilir)
	-04.10.2000-07.08.2001 arası -02.08.2003-30.09.2008 arası	En az 1800 gün prim ödenmiş olması (Eksik kalan süreler borçlanmayla tamamlanabilir)
Banka Sandıkları (Aktif(12) veya SGK'ya devir)	01.10.2008 öncesi	En az 5 yıl sigortalılık süresi ve en az 900 gün prim ödenmesi (borçlanmayla tamamlanabilir)
Banka Sandıkları (Aktif veya SGK'ya devir)	30.09.2008 sonrası	En az 1800 gün prim ödenmiş olması veya her türlü borçlanma hariç en az 5 yıl sigortalılık süresi + 900 gün prim bulunması www.ozdogrular.com

III- DUL EŞİN HAK SAHİPLİĞİ

Hak sahiplerinden ilki dul eştir. Dul eşe aylık bağlanması için iki şart aranmaktadır. Bunların ilki sigortalının ölüm tarihinde Türk Medeni Kanun'una göre evlilik birlikteliğinin bulunması, diğer şart ise dul eşin sigortalının ölümü sonrası evlenmemesidir. Dolayısıyla dul eşin gelir ya da aylık alması veya sigortalı olarak çalışması ölüm aylığı almasına engel değildir.

Ancak 01.10.2008 tarihinden sonra ölen 4/I-a, 4/I-b veya 4/I-c sigortalısının hak sahibi eşi dışında, ölüm aylığı alan başka çocuk yok ise eşin çalışması veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir ya da aylık alması ölüm aylık hissesini % 75'den % 50'ye (5510, md. 34) indirir(13). Aynı oranlar, aktif ve SGK'ya devir banka sandıklarından aylık bağlanacak dul eşler içinde geçerlidir. (5510, geçici md. 20/XI) Yine ölen 5434 sayılı Emekli Sandığı iştirakçisi sigortalının dul eşinin, başka aylık alan yoksa yüzde 75, aylık alan bir çocuk varsa yüzde 60 olan aylık hissesi emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı alan veya iştirakçi olan dul eş için yüzde 50 olarak uygulanır (5434, md. 68).

5510 sayılı Kanuna göre, dul eşin evlenmesi halinde aylığı kesilir, evlilik ölüm nedeniyle sona ererse dul eşe yeniden aylık bağlanır. Sonraki eşin ölümü sonrası önceki ve sonraki eşinden de ölüm aylığına hak kazanan eşe tercih ettiği aylık bağlanır(14). (5510, md. 54/I)

Eşlerin birinden ölüm geliri, diğerinden ölüm aylığı alma hakkı bulunan dul eşe gelir ve aylık mukayesesi yapılarak yüksek olan tam düşük olan yarım bağlanır(15). (5510, md. 54/son)

IV- KIZ ÇOCUKLARININ HAK SAHİPLİĞİ

5510 sayılı Kanun'a göre diğer bir hak sahibi ise sigortalının kız çocuğudur. 5510 sayılı Kanunda, sigortalının bekâr veya boşanmış ya da dul kalmış veya sonradan bu duruma düşmüş olan, sigortalı çalışması bulunmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir ya da aylık almayan kız çocukları, hak sahibi olarak nitelendirilmiştir.

5510 sayılı Kanun'daki bu düzenleme gereği, sigortalının kız çocuklarının hak sahipliğini, genel ve özel olmak üzere iki şarta bağlanmıştır. Sigortalının çocuklarının ölüm aylığına hak kazanabilmeleri için aranan genel şartlar, 5510 sayılı Kanun (uzun vade sigorta primine tabi) veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmamak veya asli sigortalı gelir ya da aylığı almamaktır.

Kız çocukları için aranan özel şart ise kız çocuğunun medeni hali ile ilgilidir. Kız çocukları evlenmedikleri sürece hak sahipliği niteliğini taşır. Boşanmış veya eşinin ölümü nedeniyle dul kalmış kız çocukları da bekâr kız çocukları gibi hak sahibi sayılır. Kız çocukları için yaş ve öğrenim şartı aranmaz(16). Diğer bir anlatımla kız çocukları için hak sahipliği medeni durum ve sigortalılık/gelir-aylık alma ilişkisine bağlıdır.

Belirtelim ki; 01.10.2008 tarihinden önce yürürlükte bulunan sosyal sigorta kanunları kız çocuklarının hak sahibi sayılma koşullarını farklı belirlemiştir. Bütün sigorta kanunları kız çocuklarının hak sahipliği için evli olmamak, evli olmakla beraber sonradan boşanmak veya dul kalmayı genel koşul görmüştür. Bu şartlar yanında, 506 sayılı Kanuna göre, Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi bir işte çalışmayan, buralardan asli sigortalı geliri veya aylığı almayan kız çocukları hak sahibidir. Banka sandıkları için de aynı şartlar geçerlidir. 1479 sayılı Kanun ise önceleri geçimi sağlayacak gelir bulunmama şartını sonradan sigortalı çalışmamak veya kendi sigortalılığı nedeniyle aylık almamak olarak revize etmiştir(17). 5434 sayılı Kanun ise kız çocuğunun devlet memuru olmamasını (5434 veya 5510, md. 4/I-c sigortalısı olmayan) aylık almak için yeterli görmüştür. Tarım SSK ve Tarım Bağ-Kur Kanunlarında ise dönem içerisinde değişiklik olmakla birlikte son değişiklikte sigortalı çalışmamak veya kendi sigortalılığı nedeniyle aylık almamak aylık için aranan şarttır. <http://www.ozdogrular.com>

Kız çocuklarına ölüm aylığı bağlanması için gerekli şartlar tabloda yer almaktadır.

Aylık Statüsü	Ölüm tarihi	Kız Çocukları İçin Hak Sahipliği Koşulları
4/1-a, 4/I-b, 4/I-c	30.09.2008 sonrası	-Türkiye'de/Yurtdışında Sigortalı Çalışmamak -Asli Sigortalı Geliri/Aylığı Almamak -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak
SSK	01.10.2008 öncesi	-Türkiye'de/Yurtdışında Sigortalı Çalışmamak -Asli Sigortalı Geliri/Aylığı Almamak -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak

Emekli Sandığı (5434)	Ölüm tarihinin önemi bulunmuyor.	-Devlet Memuru Olmamak (5434 veya 5510, md. 4/I-c Sigortalısı Olmamak) -5434 veya 5510, md. 4/I-c Kapsamında Aylık Almamak -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak
Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	<u>01.10.2016 tarihi öncesindeki uygulama:</u> -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak -Geçimini Sağlayacak Başka Bir Geliri Olmamak (Gelirleri Toplamının Brüt Asgari Ücretten Fazla Olmaması)
	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	<u>01.10.2016 tarihinden itibaren uygulama:</u> -Türkiye'de/Yurtdışında Sigortalı Çalışmamak -Asli Sigortalı Geliri/Aylığı Almamak -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak
	04.10.2000-07.08.2001 arası veya 02.08.2003-30.09.2008 arası	-Türkiye'de/Yurtdışında Sigortalı Çalışmamak -Asli Sigortalı Geliri/Aylığı Almamak -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak

Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	-Türkiye'de/Yurtdışında Sigortalı Çalışmamak -Herhangi bir statüde aylık almamak (ölüm gelir/aylığı dahil) -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak
	04.10.2000-07.08.2001 arası veya 02.08.2003-30.09.2008 arası	-Türkiye'de/Yurtdışında Sigortalı Çalışmamak -Asli Sigortalı Geliri/Aylığı Almamak -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	-Türkiye'de/Yurtdışında Sigortalı Çalışmamak -Herhangi bir statüde aylık almamak (ölüm gelir/aylığı dahil) -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak
	07.09.1999 sonrası	-Türkiye'de/Yurtdışında Sigortalı Çalışmamak -Asli Sigortalı Geliri/Aylığı Almamak -Evlenmemiş, boşanmış, dul kalmış olmak
Banka Sandıkları	Ölüm tarihinin önemi yok	-Türkiye'de/Yurtdışında Sigortalı Çalışmamak -Asli sigortalı geliri/aylığı almamak

(faal veya
SGK'ya
devredilen)

-Evlennememiş, boşanmış, dul kalmış
olmak www.ozdogrular.com

A- KIZ ÇOCUKLARINA, ANNE-BABADAN İKİ AYLIK BAĞLANMASI

5510 sayılı Kanun'un 54. maddesine göre, anne ve babasından ayrı ayrı aylığa hak kazanan çocuklara, yüksek olan aylığın tamamının, az olan aylığın yarısının bağlanacağı hükmü anne ve babanın ikisinin de ölümünün 01.10.2008 tarihinden sonra gerçekleşmiş olması halinde söz konusudur. Ölümlerden en az birinin ya da iki ölümün 01.10.2008 tarihinden önce gerçekleşmiş olması ve/veya sigortalılık statülerinin 4/I-a, 4/I-b ve 4/I-c statüsü dışında olması halinde Kanun'un 54. maddesi hükmü uygulanmaz.

Bu nedenle ölüm tarihi ve sigortalılık statüsüne bağlı olarak kız çocukları ölen anne ve babadan dolayı tek aylık veya yüksek olan tam düşük olan yarım olmak üzere iki aylık ya da iki tam aylık alabilir. Anne ve babaları ölen kız çocuklarına bağlanacak olan ölüm aylığını gösterir tablo aşağıda sunulmuştur.

Anne-Babanın Sigorta Statüsü	Alınacak Aylık
İkisi de SSK statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
İkisi de 4/I-a statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri SSK diğeri 4/I-a statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri SSK diğeri 4/I-b statüsünde	İki tam aylık
Biri SSK diğeri 4/I-c statüsünde	İki tam aylık
Biri SSK diğeri Bağ-Kur statüsünde	İki tam aylık
Biri SSK diğeri Emekli Sandığı statüsünde	İki tam aylık
Biri SSK diğeri Aktif Banka Sandığı statüsünde	İki tam aylık
Biri SSK diğeri SGK'ya devredilen Banka Sandığı statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri SSK diğeri Tarım SSK statüsünde (08.09.1999 öncesi ölüm)	Tek aylık
Biri SSK diğeri Tarım SSK statüsünde (07.09.1999 sonrası ölüm)	İki tam aylık
Biri SSK diğeri Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm)	Tek aylık
Biri SSK diğeri Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm)	İki tam aylık
Biri 4/I-a diğeri Bağ-Kur statüsünde	İki tam aylık
Biri 4/I-a diğeri Emekli Sandığı statüsünde	İki tam aylık
Biri 4/I-a diğeri Aktif Banka Sandığı statüsünde	İki tam aylık
Biri 4/I-a diğeri SGK'ya devredilen Banka Sandığı statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri 4/I-a diğeri Tarım SSK statüsünde (08.09.1999 öncesi ölüm)	Tek aylık
Biri 4/I-a diğeri Tarım SSK statüsünde (07.09.1999 sonrası ölüm)	İki tam aylık

Biri 4/I-a diğeri Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm)	Tek aylık
Biri 4/I-a diğeri Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm)	İki tam aylık
İkisi de Bağ-Kur statüsünde	Tek aylık(18)
İkisi de 4/I-b statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri Bağ-Kur diğeri 4/I-b statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri Bağ-Kur diğeri 4/I-c statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri Bağ-Kur diğeri Emekli Sandığı Statüsünde	İki tam aylık
Biri Bağ-Kur diğeri Aktif Banka Sandığı statüsünde	İki tam aylık
Biri Bağ-Kur diğeri SGK' ya devredilen Banka Sandığı statüsünde	İki tam aylık
Biri Bağ-Kur diğeri Tarım SSK statüsünde (08.09.1999 öncesi ölüm)	Tek aylık
Biri Bağ-Kur diğeri Tarım SSK statüsünde (07.09.1999 sonrası ölüm)	İki tam aylık
Biri Bağ-Kur diğeri Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm)	Tek aylık
Biri Bağ-Kur diğer Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm)	İki tam aylık
Biri 4/I-b diğeri 4/I-c statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri 4/I-b diğeri Emekli Sandığı Statüsünde	İki tam aylık
Biri 4/I-b diğeri Aktif Banka Sandığı statüsünde	İki tam aylık
Biri 4/I-b diğeri SGK' ya devredilen Banka Sandığı statüsünde (01.10.2008 öncesi ölüm)	İki tam aylık
Biri 4/I-b diğeri SGK' ya devredilen Banka Sandığı statüsünde (30.09.2008 sonrası ölüm)	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri 4/I-b diğeri Tarım SSK statüsünde (08.09.1999 öncesi ölüm)	Tek aylık
Biri 4/I-b diğeri Tarım SSK statüsünde (07.09.1999 sonrası ölüm)	İki Tam aylık
Biri 4/I-b diğeri Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm)	Tek aylık
Biri 4/I-b diğeri Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm)	İki tam aylık
İkisi de Emekli Sandığı statüsünde	Tek aylık
Biri Emekli Sandığı diğeri 4/I-c statüsünde	İki tam aylık
İkisi de 4/I-c statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri Emekli Sandığı diğer Aktif Banka Sandığı Statüsünde	İki tam aylık
Biri Emekli Sandığı diğer SGK' ya devredilen Banka Sandığı Statüsünde	İki tam aylık

Biri Emekli Sandığı diğeri Tarım SSK statüsünde (08.09.1999 öncesi ölüm)	Tek aylık
Biri Emekli Sandığı diğeri Tarım SSK statüsünde (07.09.1999 sonrası ölüm)	İki tam aylık
Biri Emekli Sandığı diğeri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm)	Tek aylık
Biri Emekli Sandığı diğeri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm)	İki tam aylık
Biri 4/I-c diğeri Aktif Banka Sandığı Statüsünde	İki tam aylık
Biri 4/I-c diğeri SGK' ya devredilen Banka Sandığı Statüsünde (01.10.2008 öncesi ölüm)	İki tam aylık
Biri 4/I-c diğeri SGK' ya devredilen Banka Sandığı Statüsünde (30.09.2008 sonrası ölüm)	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri 4/I-c diğeri Tarım SSK statüsünde (08.09.1999 öncesi ölüm)	Tek aylık
Biri 4/I-c diğeri Tarım SSK statüsünde (07.09.1999 sonrası ölüm)	İki tam aylık
Biri 4/I-c diğeri Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm)	Tek aylık
Biri 4/I-c diğeri Tarım Bağ-Kur statüsünde (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm)	İki tam aylık
İkisi de Tarım SSK statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım
Biri Tarım SSK (08.09.1999 öncesi ölüm) diğeri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm) statüsü	Tek aylık
Biri Tarım SSK (07.09.1999 sonrası ölüm) diğeri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm) statüsü	Tek aylık
Biri Tarım SSK (08.09.1999 öncesi ölüm) diğeri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm) statüsü	Tek aylık
Biri Tarım SSK (07.09.1999 sonrası ölüm) diğeri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm) statüsü	İki aylık
Biri Tarım SSK (08.09.1999 öncesi ölüm) diğeri Aktif Banka Sandığı statüsünde	Tek aylık
Biri Tarım SSK (07.09.1999 sonrası ölüm) diğeri Aktif Banka Sandığı statüsünde	İki tam aylık
Biri Tarım SSK (08.09.1999 öncesi ölüm) diğeri SGK'ya devredilen Banka Sandığı Statüsünde	Tek aylık
Biri Tarım SSK (07.09.1999 sonrası ölüm) diğeri SGK'ya devredilen Banka Sandığı Statüsünde	İki tam aylık
İkisi de Tarım Bağ-Kur statüsü	Tek aylık

Biri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm) diğeri Aktif Banka Sandığı statüsü	Tek aylık
Biri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm) diğeri Aktif Banka Sandığı statüsü	İki tam aylık
Biri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000 öncesi veya 07.08.2001-01.08.2003 arası ölüm) diğeri SGK' ya devredilen Banka Sandığı Statüsünde	Tek aylık
Biri Tarım Bağ-Kur (04.10.2000-07.08.2001 arası veya 01.08.2003 sonrası ölüm) diğeri SGK' ya devredilen Banka Sandığı Statüsünde	İki tam aylık
İkisi de Aktif Banka sandığı statüsünde (aynı sandıklar)	Yüksek olan tam düşük olan yarım
İkisi de Aktif Banka sandığı statüsünde (farklı sandıklar)	İki tam aylık
Biri Aktif banka sandığı statüsünde diğeri SGK' ya devredilen Banka Sandığı Statüsünde	İki tam aylık
İkisi de SGK' ya devredilen Banka Sandığı Statüsünde	Yüksek olan tam düşük olan yarım www.ozdogrular.com

B- EŞİ VE ANNE-BABASI ÖLEN KADINLARA EŞ VE ANNE-BABADAN İKİ AYLIK BAĞLANMASI

5510 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı olmak üzere üç büyük sosyal güvenlik kurumu yanında sosyal güvenlik kurumu statüsünde olan 18 aktif banka sandığı bulunmaktaydı. Bunun sonucu, 21 farklı sosyal güvenlik kurumu; Tarım SSK ve Tarım Bağ-Kur kanunlarıyla birlikte 23 farklı sosyal güvenlik mevzuatı doğrultusunda, ölen sigortalıların geride kalan dul eş ve yetim kız çocuklarına ölüm aylığı bağlamaktaydı.

Her bir sosyal güvenlik kanunu, diğerinden bağımsız hükümler içerdiğinden, eşi ve anne-babası öldüğü için dul ve yetim duruma düşen kız çocukları, *-ölenlerin farklı sigorta kanunlarıyla ilişkilendirilmiş olması halinde-* istisnalar hariç farklı kanunlar kapsamında ayrı ayrı dul ve yetim aylığına hak kazanabilir, eş ve anne-baba üzerinden iki aylık alabilirdi.

Aktif banka sandıkları hariç diğer sosyal güvenlik kurumlarının Sosyal Güvenlik Kurum'u(19) (SGK) çatısı altında birleşmesi sonrası tek yasa olan 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi sonrası eş ve anne-babanın ölüm tarihlerinin 30 Eylül 2008 sonrası olması halinde, sigortalılık statüleri farklı olsa bile *-Emekli Sandığı ve aktif banka sandıkları istisnası hariç-* kız çocuklarının aynı anda hem dul hem yetim aylığı alma imkânı ortadan kalktı.

Belirtelim ki; ölüm tarihi ne olursa olsun eşin ve anne-babanın sigortalılık statüsü aynı ise ölüm tarihine bakılmaksızın dul-yetim kız çocuklarına sadece bir aylık (yüksek olan veya tercihe göre) bağlanmaktadır. Buna ilişkin tablo aşağıda sunulmuştur.

www.ozdogrular.com

Eşin Sigorta Statüsü	Anne-Babanın Sigorta Statüsü	Alınacak Aylık
-----------------------------	-------------------------------------	-----------------------

SSK	SSK	Tercih Ettiği/Yüksek Aylık
Bağ-Kur	Bağ-Kur	Tercih Ettiği/Yüksek Aylık
5434-Emekli Sandığı	5434-Emekli Sandığı	Tercih Ettiği/Yüksek Aylık
4/I-a	4/I-a	Tercih Ettiği/Yüksek Aylık
4/I-b	4/I-b	Tercih Ettiği/Yüksek Aylık
4/I-c	4/I-c	Tercih Ettiği/Yüksek Aylık
Tarım SSK	Tarım SSK	Tercih Ettiği/Yüksek Aylık
Tarım Bağ-Kur	Tarım Bağ-Kur	Tercih Ettiği/Yüksek Aylık
Aynı Banka Sandığı (Aktif-devir)	Aynı Banka Sandığı (Aktif-devir)	Tercih Ettiği/Yüksek Aylık

Eş ya da anne-babanın her ikisinin ölümü ya da en az birisinin ölümü 01.10.2008 tarihinden önce gerçekleşmişse sigortalılık statüsüne ve ölüm tarihine göre *-istisnalar hariç-* her iki aylığı birden almak mümkündür. Aynı anda hem eş hem de anne-baba üzerinden iki aylık alınmasına ilişkin tablo aşağıda sunulmuştur(20).

www.ozdogrular.com

Ölen Eş Sigorta Statüsü	Eşin Ölüm Tarihi	Ölen Anne-Baba Sigorta Statüsü	Anne-Babanın Ölüm Tarihi	Alınacak Aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	5510, md. 4/I-(b)	30.09.2008 sonrası	İki Aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	5510, md. 4/I-(c)	14.10.2008 sonrası	İki Aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki Aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki Aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek aylık

SSK	01.10.2008 öncesi	Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	İki Aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
SSK	01.10.2008 öncesi	Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tek aylık
Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	SSK	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
5510, md. 4/I-(b)	30.09.2008 sonrası	SSK	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	SSK	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
5510, md. 4/I-(c)	14.10.2008 sonrası	SSK	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	SSK	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	SSK	01.10.2008 öncesi	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	SSK	01.10.2008 öncesi	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	SSK	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	SSK	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	SSK	01.10.2008 öncesi	Tek aylık
5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	İki aylık
5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	5510, md. 4/I-(b)	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	İki aylık

5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	5510, md. 4/I-(c)	14.10.2008 sonrası	Tek aylık
5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Tarım Bağ-Kur	4.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek aylık
5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.9.2008 arası	İki aylık
5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki aylık
5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek aylık
5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki aylık
5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tek aylık
Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	İki aylık
5510, md. 4/I-(b)	30.09.2008 sonrası	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	İki aylık
5510, md. 4/I-(c)	14.10.2008 sonrası	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	İki aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	İki aylık
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	İki aylık
Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	5510, md. 4/I-a	30.09.2008 sonrası	Tek aylık

Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	5510, md. 4/I-(c)	14.10.2008 sonrası	İki Aylık
Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki Aylık
Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek aylık
Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek aylık
Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası 01.08.2003-30.09.2008 arası	İki Aylık
Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm trh. önemi yok	İki Aylık
Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	Banka Sandığı (Devir)	Ölüm trh. önemi yok	İki Aylık
Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
5510, md. 4/I-(c)	14.10.2008 sonrası	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Bağ-Kur	01.10.2008 öncesi	İki Aylık
5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	İki aylık
5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	5510, md. 4/I-(c)	14.10.2008 sonrası	Tek aylık

5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek aylık
5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası 01.08.2003-30.09.2008 arası	İki Aylık
5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki aylık
5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Banka Sandığı (Devir)	01.10.2008 öncesi	İki aylık
5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Banka Sandığı (Devir)	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki Aylık
5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek aylık
Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	İki aylık
5510, md. 4/I-(c)	14.10.2008 sonrası	5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	İki Aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	İki Aylık
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	İki aylık
Banka Sandığı (Devir)	01.10.2008 öncesi	5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	İki aylık
Banka Sandığı (Devir)	30.09.2008 sonrası	5510, md. 4/I-b	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki Aylık

Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek aylık
Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek aylık
Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	İki Aylık
Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-1.8.2003 arası	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Emekli Sandığı	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek Aylık
5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki Aylık
5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek Aylık
5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	İki Aylık
5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki aylık

5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Banka Sandığı (Devir)	01.10.2008 öncesi	İki aylık
5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Banka Sandığı (Devir)	30.09.2008 sonrası	Tek aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	İki aylık
Banka Sandığı (Devir)	01.10.2008 öncesi	5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	İki aylık
Banka Sandığı (Devir)	30.09.2008 sonrası	5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Tek aylık
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Tek aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	İki aylık
Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	5510, md. 4/I-c	14.10.2008 sonrası	İki aylık
			www.ozdogrular.com	
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek aylık
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	Tek aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	İki Aylık
Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tek aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık

Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tek aylık
Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek Aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek Aylık
Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	Tek Aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki Aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki Aylık
Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım SSK	08.09.1999 öncesi	Tek aylık
Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım SSK	07.09.1999 sonrası	İki Aylık
Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık

Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tek aylık
Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	İki Aylık
Banka Sandığı (Devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım Bağ-Kur	04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 arası	Tek aylık
Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tarım Bağ-Kur	07.08.2001-01.08.2003 arası veya 01.08.2003-30.09.2008 arası	İki Aylık
Farklı Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Farklı Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Farklı Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	Farklı Banka Sandığı (devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Farklı Banka Sandığı (devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Farklı Banka Sandığı (Aktif)	Ölüm tarihinin önemi yok	İki Aylık
Farklı Banka Sandığı (devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Farklı Banka Sandığı (devir)	Ölüm tarihinin önemi yok	Tek aylık

C- EŞİ, ANNE VE BABASI ÖLEN KADINLARA EŞ, ANNE VE BABADAN ÜÇ AYLIK BAĞLANMASI

5510 sayılı Kanun'un 54. maddesi son fıkraya hükmüne göre, bir kişide ikiden fazla gelir veya aylık birleştiği takdirde, bu gelir ve aylıklardan en fazla ödemeye imkân veren iki dosya üzerinden gelir veya aylık bağlanacağı, diğer dosya veya dosyalardaki gelir ve aylık haklarının durum değişikliği veya diğer bir dosyadan gelir veya aylığa hak kazanıldığı tarihe kadar düşeceği belirtilmiştir.

Kanun'un bu hükmü 5510 sayılı Kanun gereği bağlanacak aylıklarla sınırlı(21) olup 5510 sayılı Kanun gereği iki aylık almakta olan hak sahiplerinin Emekli Sandığı kapsamında aylığa hak kazanılması halinde ikiden fazla aylık almak mümkün olacaktır.

Kanun'un geçici 7. maddesinde, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce birden fazla dosyadan gelir veya aylık alınması durumunda bu Kanun'un yürürlük tarihinden sonra yeni dosyadan gelir veya aylık alınmasına hak kazanılması durumunda yeni bağlanacak dosyadaki gelir ve aylık miktarı da dahil olmak üzere mukayese yapılarak en düşük miktarlı dosyanın kapsamdan çıkarılacağı belirtilmiştir. Kanun'un geçici 7. maddesi hükmü gereği daha önce ikiden fazla gelir/aylık alanlar bu gelir/aylıkları almaya devam edeceklerdir. Kanaatimizce aylık bağlanmamış olsa bile aylığa 01.10.2008 tarihinden önce hak kazanılması koşuluyla günümüzde de üç aylık almak mümkündür. www.ozdogrular.com

V- SONUÇ

Ölüm, ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan ve bu olguyu yaşayan kişi ile birlikte ailesini de sosyo-ekonomik olarak etkileyen bir kavramdır. Temel koruma birimi olarak aileyi esas alan ölüm sigortası, diğer sigorta kollarından farklı olarak sigortalının kendisine değil, ölüme bağlı olarak geride kalan aile bireylerine sosyal güvenlik garantisi sağlar. Türk toplumunun aile ve sosyal yapısı gözetilerek sigortalının eşi, çocukları ve bazı şartları sağlayana anne ve/veya babası hak sahibi sayılmıştır.

Ölüm sigortası ile ölen sigortalının sağlığında geçimini sağladığı ve geride bıraktığı hak sahiplerine şartların yerine getirilmesi durumunda ölüm aylığı bağlanır. Ölüm aylığı bağlanmasındaki temel amaç sigortalının ölümü sonrası geride kalan hak sahiplerinin yaşamlarını asgari düzeye yükseltmektir(22).

5510 sayılı Kanun'un 54. maddesine göre anne ve babasından ayrı ayrı aylığa hak kazanan çocuklara, yüksek olan aylığın tamamı, az olan aylığın yarısı; hem eşinden, hem de anne ve/veya babasından ölüm aylığına hak kazananlara, tercihine göre eşinden ya da anne ve/veya babasından aylık bağlanacağı hükmü eş-anne-babanın üçünün de 01.10.2008 tarihinden sonra ölmesi halinde uygulanmaktadır. Ölümün 01.10.2008 tarihinden önce gerçekleşmesi ve sigortalılık statüsünün farklı olması halinde iki aylık (bazı hallerde üç aylık) almak mümkündür. *Murat GÖKTAŞ* Murat ÖZDAMAR** Yaklaşım / Ağustos 2017 / Sayı: 296*

* İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürü

** İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdür Yrd.

- (1) Müjdat ŞAKAR, **Sosyal Sigortalar Uygulaması**, Beta Yayınevi, Yenilenmiş 10. Baskı, İstanbul 2011, s. 283.
- (2) Can TUNCAY - Ömer EKMEKÇİ, **Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri**, Beta Yayınevi, Güncellenmiş 1.Baskı, İstanbul 2011, s.422; ŞAKAR, age, s.283; Nursen CANİKLİOĞLU, **506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu Açısından Geride Kalanların Korunması, (Yayınlanmamış Doktora Tezi)**, Marmara Üniversitesi, İstanbul 1997.
- (3) 16.06.2006 tarih ve 26200 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.
- (4) Yrg. 10. HD.'nın, 12.05.2011 tarih ve E. 2010/9405, K. 2011/7141 sayılı Kararı, Yargı Kararının değerlendirmesi için bkz; Ali GÜZEL - Ali Rıza OKUR - Nursen CANİKLİOĞLU, **Sosyal Güvenlik Hukuku**, İstanbul: Beta Yayınevi, Yenilenmiş 14. Baskı, 2012, s.679.
- (5) Anne ve babanın hak sahipliği şartları eş ve çocuklara göre nispeten daha ağırdır. Bu şartlar için Bkz; Murat GÖKTAŞ - Murat ÖZDAMAR, "Ölen Sigortalının Anne ve Babasına Ölüm Aylığı Bağlanabilmesi İçin Aranan Koşullar", **Yaklaşım**, Sayı: 269, (2015-Mayıs) s. 141
- (6) Yusuf ALPER, **Sosyal Sigortalar**, Ekin Kitabevi, Bursa 2003, s. 323
- (7) TUNCAY - EKMEKÇİ, s.422-425; ŞAKAR, age, s. 284-288.; Semih AKTUĞ - Namık HÜSEYİNLİ, "Türkiye ve Azerbaycan Sosyal Güvenlik Hukukunda Ölüm Sigortası" **Kamu-İş Dergisi**, C: 12, Sayı: 4/2012, s.126-129
- (8) Mustafa KURUCA - Murat ÖZDAMAR, **Tüm Yönleriyle Emeklilik**, Güncellenmiş 2. baskı, Yaklaşım Yayınları, Ankara 2013, s.185-203
- (9) Bkz; 5510, md. 92
- (10) TUNCAY - EKMEKÇİ, s. 425
- (11) Aylıklar ölümün gerçekleştiği tarihteki yasaya göre belirlendiğinden sigorta statüleri; ölüm 1 Ekim 2008 öncesi ise SSK, Bağ-Kur, Tarım Bağ-Kur olarak, ölümler 01.10.2008 sonra ise 4/I-a, 4/I-b veya 4/I-c olarak ifade edilmiştir. 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu ile 2925 sayılı Tarım SSK Kanun'u halen yürürlüktedir.
- (12) 5510 sayılı Kanun'un geçici 20. maddesinde yer alan, "Bu Kanun'un kısa vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası hariç diğer hükümleri bakımından; vakıf senetlerinde bu Kanuna aykırı hükümler bulunması halinde, bu Kanun'un yürürlük tarihi itibarıyla bu Kanun hükümleri

- uygulanır." hükmü gereği, ölüm aylığı için aranan prim şartları 5510 sayılı Kanun'un 32. maddesine eşit olacaktır. Aynı görüşte; Nergis ŞİMŞEK, **SSK ve Bağ-Kur' da Emeklilik**, Yaklaşım Yayınevi, Güncellenmiş 2. Baskı, Ankara 2012, s. 420.
- (13) ŞAKAR, age, s. 286; TUNCAY - EKMEKÇİ, age, s. 425.; GÜZEL - OKUR - CANİKLİOĞLU, age, s. 557; KURUCA - ÖZDAMAR, age, s.191
- (14) Ölen eşlerin tamamının veya birinin ölüm tarihi 01.10.2008 tarihi öncesi ve aylık almaya esas sigorta kanunları (ve sigorta statüleri) farklıysa iki aylık bağlanır.
- (15) 01.10.2008 tarihinden önce ölen sigortalıların gelir ve aylıkları farklı statüde ise aylık ve gelir tam bağlandığı gibi aylığın 5434 sayılı Kanun kapsamında, gelirin ise diğer kanunlar kapsamında olması halinde aylık ve gelir tam bağlanır.
- (16) GÜZEL - OKUR - CANİKLİOĞLU, age, s. 559
- (17) İlgili düzenlemenin yürürlüğü 02.08.2003 tarihidir. Aynı düzenleme 04.10.2001 ila 07.08.2001 tarihleri arasında da yürürlükte kalmıştır. 01.10.2016 tarihinden itibaren de 04.10.2000 öncesi veya 08.08.2001-01.08.2003 tarih aralığı içinde hak sahipliğinde bu şartlar aranmaktadır.
- (18) Kız çocuğu 18 yaşına kadar iki tam aylık alır. 18 yaşını tamamlayınca düşük aylık kesilir. ŞİMŞEK, age, s.404
- (19) 5502 sayılı SGK Kanun'u 20.05.2006 tarih ve 26173 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.
- (20) Bağ-Kur sigortalısı anne-babanın ölüm tarihi 01.10.2008 tarihi öncesi ise tabloda italik karakter yapılmıştır. İtalik karakter yapılmış iki aylık varyasyonları 01.10.2016 tarihinden geçerli olmak üzere söz konusudur. 01.10.2016 tarihi öncesi uygulamada; ölüm tarihi 04.10.2000 tarihi öncesi olan veya 8.8.2001-01.08.2003 tarihleri arasında ölen Bağ-Kur sigortalısının kızının gelirleri toplamı brüt asgari ücret üzerinde ise anne-babadan aylık bağlanması mümkün değildir. Bkz; 22.6.2013 tarihli ve 2013-26 sayılı SGK Genelgesi, SGK Emeklilik Hizmetler, Genel Müdürlüğü'nün 22.09.2016 tarihli ve 5040387 sayılı SGK Genel yazısı, Murat GÖKTAŞ & Murat ÖZDAMAR, "Dul/Yetim Kız Çocuklarına Ölüm Aylığı Bağlanması", **Yaklaşım**, Sayı: 290, Şubat 2017.
- (21) ŞİMŞEK, age, s. 408
- (22) GÜZEL - OKUR - CANİKLİOĞLU, s. 551